

## **A Magyar Köztársaság nevében!**

A Pécsi Ítéltábla a Jegesy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Jegesy András ügyvéd 7400 Kaposvár, Anna utca 8. I/5.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Komáromi József ügyvéd (8640 Fonyód, Trombitás utca 1.) által képviselt **I.rendű alperes neve** I. rendű, **II.rendű alperes neve** II. rendű és **III.rendű alperes neve** III. rendű (mindháron címe) alperesek ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2010. április 19. napján kelt 23.P.22.042/2009/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta - tárgyaláson kívül - a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 200.000 (kettőszázezer) forint, a III. rendű alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2006. május hónapban 7.000.000 forint kölcsönt nyújtott a III. rendű alperes részére azzal, hogy a III. rendű alperes a kölcsönt kamatokkal növelten 2006. szeptember 1. napjáig köteles visszafizetni. A kölcsönszerződés a felek között szóban jött létre.

A III. rendű alperes - az I. és II. rendű alperesek nevében is - 2006. május 23. napján 11.000.000 forintra tartozáselismerő nyilatkozatot írt alá. Az irat szerint a kölcsönvevők az I. és II. rendű alperesek azzal, hogy a pénz visszafizetéséért a teljes ingó és ingatlan vagyonukkal vállalnak készfizető kezességet. A határidő lejárta után napi 40.000 forint kötbér megfizetését vállalták. A tartozáselismerő

nyilatkozat szerint meghatalmazták édesanyjukat, a III. rendű alperest, hogy az elismerő nyilatkozatot nevükben aláírja, s aki egyben készfizető kezességet vállal a tartozás erejéig. 2006. október 10-én ugyanilyen tartalmú tartozáselismerő nyilatkozatot írt alá a III. rendű alperes, az I-II. rendű alperesek nevében is, azzal, hogy itt a kölcsön összege 17.200.000 forint, a visszafizetés határideje 2007. március 31. és a határidő lejárta után napi 50.000 forint kötbérfizetési kötelezettséget vállaltak.

Az okiratok alapján azonban ténylegesen semmilyen pénzmozgás nem volt a felek között, a felperes a 7.000.000 forinton felül további kölcsönt egyik alperesnek sem nyújtott. A tartozáselismerő nyilatkozatokban megjelölt összegek a tőkeösszeg ügyleti kamatokkal megnövelt összegei voltak.

Az I-II. rendű alpereseknek ténylegesen kölcsönszerződés megkötésére irányuló akaratuk nem volt, kölcsönről a felperessel nem tárgyaltak, pénzt nem vettek át és nem írták alá a tartozáselismerő okiratokat sem.

A felperes keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 17.200.000 forint tőke és ennek 2007. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó napi 50.000 forint kötbér megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a csatolt tartozáselismerő nyilatkozatok kölcsönszerződéshez kapcsolódnak. A 2006. október 10-én kelt okiratban az I-II. rendű alperesek adósként, míg a III. rendű alperes készfizető kezesként szerepelnek. A III. rendű alperes az okiratokat az I-II. rendű alperesek által adott meghatalmazás alapján volt jogosult aláírni és a nevükben nyilatkozatot tenni.

Az I-II. rendű alperesek a velük szemben előterjesztett kereset elutasítását kérték, állították, hogy a felperestől kölcsönt nem vettek fel.

A III. rendű alperes elismerte, hogy 7.000.000 forint kölcsönt vett fel a felperestől 2006. májusában, ennél nagyobb összeget nem vett át, a tartozáselismerő nyilatkozatokban szereplő további összegek a tőke kamattal megnövelt összegei. Az I. és II. rendű alperesek a kölcsönről nem tudtak.

Az elsőfokú bíróság a III. rendű alperest 7.000.000 forint és annak 2006. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20 % ügyleti és 2006. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának a megfizetésére kötelezte, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az I-II. rendű alpereseknek nem volt kölcsönszerződésre irányuló akaratuk, ezért közöttük és a felperes között kölcsönszerződés nem jött létre. A felperes által hivatkozott meghatalmazások alapján a III. rendű alperes legfeljebb a kölcsön fedezetéül biztosítékot adhatott volna az I-II. rendű alperesek ingatlanára, ilyen tartalmú okirat azonban nem keletkezett. Kölcsönszerződés a felperes és a III. rendű alperes között jött létre, mégpedig 7.000.000 forint kölcsön erejéig, amit a III. rendű alperes köteles a felperes részére megfizetni. A tartozáselismerő nyilatkozatban megállapított összegek túlzott mértékű - mintegy havi 18 % - ügyleti

kamatnak felelnek meg, melyet a Ptk.232.§-ának (2) bekezdése alapján mérsékelt évi 20 %-ra, s a Ptk.301.§-ának (2) bekezdése alapján késedelmi kamatban is marasztalta a III. rendű alperest. A részleges pernyertességnek megfelelően kötelezte a III. rendű alperest, illetőleg a felperest perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása iránt a felperes fellebbezett. Fellebbezéséhez csatolt egy 2006. május 8-án kelt tartozáselismerő nyilatkozatot, amely szerint a III. rendű alperes a kölcsönvevők nevében - I-II. rendű alperesek - elismeri, hogy a mai napon 9.500.000 forint kölcsönt vett fel a felperestől. Az irat szerint „a pénz visszafizetéséért a teljes ingó és ingatlanvagyonunkkal vállalunk készfizető kezességet, a határidő lejárta után napi 30.000 forint kötbért fizetünk a pénzvisszafizetés napjáig”. „Az aláíráshoz az ügyvédi meghatalmazás csatolva van.” Ezzel az irattal - a felperes álláspontja szerint - igazolta, hogy 2006. májusában 11.000.000 forintot adott kölcsön. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az I-II. rendű alperesek - különösen az I. rendű alperes - által a III. rendű alperesnek adott meghatalmazás tartalmát tévesen értelmezte. Erre tekintettel is kérte a felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az alperesek egyetemleges marasztalását, és a marasztalás tőkeösszegének 11.000.000 forintba történő felemelését.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság kiegészíti azzal, hogy 2004. február 13. napján az I. rendű alperes általános meghatalmazást adott a III. rendű alperes részére azzal, hogy „a személyemet érintő bármilyen jellegű (hivatalos, hatósági stb.) ügyben a képviselőmet teljes jogkörrel ellássa, és nevemben érvényes jognyilatkozatot tegyen, szerződést kössön, illetve nevemben pénzt vagy egyéb járandóságot vegyen át”.

A II. rendű alperes 2004. június 17-én adott meghatalmazást a III. rendű alperesnek, amely szerint „a tulajdonomban álló bármely ingatlanra, illetve ingatlan illetőségére vonatkozóan csereszerződést kössön, illetve azokat értékesítse, ennek során a képviselőmet teljes jogkörrel ellássa és a szerződéseket helyettem aláírja”.

Az így kiegészített tényálláshoz képest is helyes az elsőfokú bíróság érdemi döntése.

A kereset elbírálása szempontjából elsődlegesen eldöntendő kérdés volt a Ptk.523.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel annak megállapítása, hogy kik között jött létre a kölcsönszerződés, hiszen az adós köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp.206.§-ának (1) bekezdése szerint mérlegelve azt állapította meg, hogy a kölcsön adója a III. rendű alperes volt. Erre nézve - a kétséges tartalmú írásbeli tartozáselismerő nyilatkozatokkal szemben - egyértelmű előadást tett a felperes a 2009. május 4. napján megtartott tárgyaláson, amikor előadta, hogy „én a III. rendű alperesnek adtam pénzt és a kölcsönnek a lányok nevén lévő ingatlanok szolgáltak fedezetül". A felperes személyes előadását összevetve a per egyéb adataival, csak az állapítható meg, hogy a felperes a III. rendű alperessel kötött kölcsönszerződést, amely szerződést biztosította volna az I. és a II. rendű alperesek vagyona (zálogjog alapítása nélkül), vagy kezesség vállalása.

Arra részben tévesen hivatkozik az elsőfokú bíróság, hogy a III. rendű alperes nem lett volna jogosult az alperesek nevében kölcsönszerződést kötni. A kiegészített tényállás szerint az I. rendű alperestől olyan általános meghatalmazással rendelkezett a III. rendű alperes, amelynek birtokában jogosult lett volna az I. rendű alperes nevében bármilyen jognyilatkozat megtételére, így kölcsönszerződést is köthetett volna, s adósként az I. rendű alperes nevében szerződhetett volna. Erre azonban - a fent kifejtettek szerint - nem került sor.

A II. rendű alperes által adott meghatalmazás kizárólag ingatlan adásvételére, illetve csere szerződés megkötésére jogosította fel a III. rendű alperest. A képviseleti jog terjedelme a meghatalmazásból egyértelműen kiderült.

Az I. rendű alperes által adott meghatalmazás birtokában sem volt jogosult azonban a III. rendű alperes - az alperesek fellebbezési ellenkérelmében is hivatkozott - Ptk.221.§-ának (3) bekezdése értelmében - az I. rendű alperes nevében kezesi, vagy más szerződést biztosító kötelezettséget vállalni az általa kötött kölcsönszerződés biztosításául. A Ptk.221.§-ának (3) bekezdése szerint ugyanis a képviselő nem járhat el, ha a szemben álló vagy ellentétesen érdekelt fél ő maga, vagy olyan személy, akit ugyancsak ő képvisel.

A szerződést biztosító mellékkötelezettségek arra szolgálnak, hogy a szerződésből eredő igények érvényesítését megkönnyítsék a jogosult számára, azaz szerződésszegés esetén az adós helyett más is köteles lesz helytállni, amiből következik, hogy az adós és a mellékkötelezett (kezes, zálogkötelezett) között érdekellentét áll fenn, ezért a III. rendű alperes az általa kötött kölcsönszerződés biztosítására képviseltje nevében nem köthetett érvényesen biztosítékot nyújtó szerződést. Amennyiben ilyen szerződés létrejött volna, az a Ptk.200.§-ának (2) bekezdése értelmében érvénytelen lenne, amit a bíróságnak a Ptk.234.§-ának (1) bekezdése szerint hivatalból észlelnie kell. Az érvénytelenség jogkövetkezménye, hogy a szerződésre jogot alapítani nem lehet, a keresetet el kell utasítani.

Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor az I. és a II. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet elutasította.

Helyesen vonta le a rendelkezésre álló bizonyítékokból adódó következtetést az elsőfokú bíróság a kölcsön összege tekintetében is.

A felperes fellebbezéséhez csatolt irat alapján nem lehet az elsőfokú bíróság által megállapított 7.000.000 forinttól eltérő összegű kölcsön nyújtását megállapítani. A csatolt tartozáselismerő nyilatkozat egy korábban megkötött kölcsönszerződésre utal, 9.500.000 forint erejéig. Nem tesz említést azonban arról, hogy kamatfizetési kötelezettség terhelné az adóst.

Nem találta elfogadhatónak a másodfokú bíróság sem azt a felperesi állítást, amely szerint kamatmentes kölcsönt nyújtott a III. rendű alperes részére a fizetési határidő leteltéig, hiszen - a peradatok szerint - kölcsönnyújtással rendszeresen foglalkozó felperes az általa korábban nem ismert és kizárólag a kölcsönnyújtás érdekében létrejött ismeretségre tekintettel nem nyújtott volna ellenszolgáltatás nélkül hitelt a III. rendű alperes részére. Ebben az esetben pedig a 9.500.000 forint feltüntetett összeg nyilvánvalóan már a nyújtott kölcsön kamattal növelt összege.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy a felperes leszállított egyezségi ajánlatára a tárgyaláson az alperesek a tartozást 15.000.000 forint erejéig elismerték.

Az I. rendű alperes valóban kijelentette, hogy ha egy ingatlant el tud adni, a 15.000.000 forintot a felperes részére megfizeti, s erre tekintettel a per szünetelt. Az alperesek azonban nem vállaltak kötelezettséget az összeg megfizetésére és a későbbiekben pedig bejelentették, hogy a felperessel egyezsége jutni nem tudtak. Megerősítette ezt a felperes képviselője is a 2010. április 19. napján megtartott tárgyaláson, amikor is a keresetét az általa tett 15.000.000 forintos egyezségi ajánlattal szemben az eredeti összegre, 17.200.000 forint és kamatai erejéig tartotta fenn.

A fenti indokokkal kiegészítve a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján fellebbezett részében helybenhagyta.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére. Az alpereseket képviselő ügyvéd munkadíjának összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állapította meg.

A felperes ítélet ellen benyújtott fellebbezését a másodfokú bíróság a Pp.256/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, figyelemmel arra is, hogy tárgyalás tartását egyik fél sem kérte.

P é c s , 2010. szeptember 14.

dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k.  
előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró